

ничаватъ своеволието на нейнитѣ постѣпки. Анархизмътъ *изтрѣва* личността отъ обществото, противопоставя я нему, ни най-малко не държи смѣтка за неговитѣ нужди, за необходимитѣ послѣдствия отъ задружния животъ на хората.

Безусловната независимостъ на личността, за която мечтаятъ анархиститѣ, никога не е съществувала и не може да съществува. Личността се намира въ двойна зависимостъ : отъ природата и отъ обществото. При ниско стѣпало на развитието, когато хората сѣ живѣли на малки купчини и всички отношения помежду имъ сѣ били още много прости, човѣкътъ, ако обичате, билъ независимъ; не е имало писани закони, войска, полиция, чиновничество, не сѣ се плащали данъци, плодетѣ отъ труда не сѣ се давали на капиталиститѣ. Надъ човѣка тогава не тежеше принуждението нито на държавата, нито на капитала. Но за туй пъкъ сѣ огромна сила се стоварваше върху му двойниятъ деспотизъмъ: на природата и на обществения обичай. Понеже първобитниятъ човѣкъ не господствува надъ природата, не умѣе да покорява нейнитѣ сили и да ги накара да му служатъ,